

Tid (dato, fra kl til kl):	18.12.2012	kl. 13.00 – 15.00	Sted	Kulturhuset; Ørlandet
Innkalt av (avd. og navn):	Forsvarsbygg, kampflybase			
Referanse:	-/			
Deltakere:	<p>Grendalagene:</p> <p>Ole Martin Håsund</p> <p>Edgar Alsaker</p> <p>Arnstein Mikkellhaug</p> <p>Roy Hoøen</p> <p>Egil Utstrand</p> <p>Laila Lund</p> <p>Hans Kristian Norset</p> <p>Vidar Hoff</p> <p>Pål Broks</p> <p>Ørland kommune:</p> <p>Arnfinn Brasø</p> <p>Forsvaret:</p> <p>Tom Guttormsen</p> <p>Forsvarsbygg: Olaf Dobloug, Elin Walstad, Aniken Bugge og Arnt Ove Okstad (innleid)</p>			
Referent:	Forsvarsbygg			
Ordstyrer:	Olaf Dobloug			
Fravær:				
Saksliste:	Støyutredninger- herunder pågående arbeid med kvalitetssikring/optimalisering av fly-traséer			

Postadresse
Postboks 405
Sentrum

Fakturaadresse
Fakturasenteret
Dørbule 4304

Telefon
815 70 400
Telefaks

E-postadresse
post@forsvarsbygg.no
Internett

Org. nr.
975 950 662
Bankkonto

Sak	[saksnr]	[skriv tekst]	[skriv tekst]
Sak	[saksnr]	[skriv tekst]	[skriv tekst]

Arnt Ove Okstad presenterte planprogrammet, hvor reguleringsplanen vil bestå av en områderegulering med konsekvensutredning (KU). Konsekvensutredning for støy (SKU) er utredet. Planen avgrensnes til dagens disposisjon av arealer for Forsvaret med forlengelse av 600 m rullebane. Planprogrammet skal dekke Forsvarets behov for to skvadroner for F 35 kampfly under følgende to alternativ:

- 1) forlenget rullebane 600 m
- 2) eksisterende rullebane

Elin presenterte arbeidet med støykartleggingen, som vil bli inndelt slik:

- trasevalg /fly-mønster
- utrede støy utenfor basen
- utrede intern støy (på flybasen)
- støy i natur og friluftsområder

Vedr. ekstern støy dvs. støy som berører andre enn Forsvaret:

Kartlegge og etablere dagens støy-situasjon sammenlignet med hva tiltaket vil medføre av støyulemper. Hvor mange vil bli berørt etter at det er gjort støyreducerende tiltak på boliger og våningshus? Foreløpige tall fra strategisk konsekvensutredning er: - tiltak på boliger 80 stk. – tilbud om innløsning 100 stk. Hvordan blir støybelastningen på arbeidsplassene i landbruket ved utendørsopphold? Noen områder vil bli i hørselsvernsone.

Eiendomsvurdering: Dette blir en konkret vurdering fra bolig til bolig. Det skal gjennomføres en befaring av hver bolig/våningshus, hvor bygningskonstruksjonen, størrelse på oppholdsrom, vinduer, materialbruk etc. må registreres. Det vil deretter bli foretatt detaljerte beregninger for innendørs støynivå i boligen/våningshuset iht. T-1442 som er gjeldende regelverk.

Fly-mønsteret må kvalitetsikres og avklares etter innspill fra Forsvaret. Sintef har laget et foreløpig støysonekart. Alliert øvingsaktivitet er vil inngå.

PowerPoint- presentasjoner legges ved referatet.

Spørsmål fra Nordset:

1. *Er det lagt til grunn noen endring mtp avgang ifht vindretning og fleste avganger?*
Avgang Nord 60% og avgang Syd 40 %. Det har ingen effekt på støymålingen om dette fly-mønsteret endres.
2. *Hva er konsekvensene (forskjellene) for en eiendom i rød ift gul støysone?*
Eiendommer i rød sone blir mer berørt av støy. Alle i rød sone vil få besøk med befaring av eiendommene. Innvendig støyberegninger vil bli foretatt. Disse skal forsøkes avhjulpet gjennom støyreducerende tiltak.
3. *Vil alltid rød sone få andre «betingelser» enn gul sone eller kan det være så individuelt at et hus nærmest grensa mot rød, men liggende i gul sone, - kan bli innløst, mens et hus i ytre rød sone kan bli støyisolert og ikke innløst?*

Slike tilfeller kan skje. Hvert enkelt hus vil få utført støyberegninger. FB vil tilby innløsning til grunneiere i rød sone dersom tålegrenser for støy overgår det akseptable innendørs nivå. Minnet om at støykartet er foreløpig.

4. *Når er støykartet ferdig?*
FB vet ikke dato for ferdigstilling. Løser det så raskt som mulig.
5. *Hvilke sammenhenger er det med dato for ferdig støykart og datoer for ulike faser i planprogrammet?*
Først må man fastlegge fly-mønsteret. Møter med Forsvaret og myndighetene er den del av planprogrammet og KU. Det har også betydning for støysonekartet om rullebanen skal forlenges eller ikke.
6. *Vil FB starte med samtaler/forhandlinger med eiendommer FØR støykartet er ferdig, eller har det startet?*
FB har ennå ikke startet forhandlinger med noen grunneiere. Vi har foreslått å opprette en takstnemd. Vi har foreslått prinsipper for verdsetting. Samtaler er startet på åpen dag og i noen få tilfeller ved henvendelse fra grunneier.
7. *Hvordan vil evt forlengelse av rullebanen med 600 meter påvirke støykartet?*
Ved forlenging av banen vil hele støysonekartet bli forskjøvet. Problematikken vedr. etterbrenner-bruk på rullebanen blir den samme.
8. *Vi ønsker at det lages en konsekvensutredning for MAX-støy, lavfrekvensstøy, og snittstøy særskilt for jagerfly og F35.*
Alle nivåer vil bli kjent. Dette er en del av utredningsarbeidet. Helsemessige virkninger vil måtte avklares bla. med Arbeidstilsynet og Folkehelsen.
9. *Måling og etterprøving av planlagte flytraseer (evt med mikrofoner) eller hva ser FB for seg hvordan dette arbeidet skal gjennomføres?*
Forsvarsbygg vil foreslå å montere støymålingsutstyr og opplegg for å dokumentere flybevegelser.
10. *Viser til forrige møtereferat, der vi ønsket en observatør ifm støykartarbeidet. Vi ønsker nå to stk deltagere og håper det er ok.*
Det er OK at to observatører (hvorav Pål Brox er en) deltar på møte med Sintef for å få kunnskap om arbeidsmetodikken.